

Marko Kilpi kok

Kirjallinen kysymys näytelmäkirjailijoiden ja tekijänoikeuksienhaltijoiden huomioimisesta teattereiden koronatukien maksatussa

Eduskunnan puhemiehelle

Koronaepidemia on iskenyt kovaa suomalaiseen esittävän taiteen kenttään. Suomen Teatterit ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry ja Teatterikeskus ry selvittivät esittävän taiteen kentän tulonmenetyksiä marras—joulukuun 2020 sekä tammi—maaliskuun 2021 ajalta. Kerättyjen tietojen perusteella esittävän taiteen alat saattavat kärsiä pahimmillaan jopa 35 miljoonan euron tulonmenetykset yleisötilaisuuksien rajoitusten vuoksi.

Kun esitykset on peruttu, niin ei ole katsojia eikä lipputuloja. Tämä vaikuttaa tietysti kaikkiin teatterintekijöihin, mutta mitä suurimmassa määrin näytelmäkirjailijoihin, koska heidän tulonsa koostuvat lipputuloista saaduista tekijänoikeuskorvauksista. Syksyn 2020 koronarajoitusten ja -sulun aikana näytelmäkirjailijoiden tulot ammattiteattereissa laskivat yhteensä noin 1,9 miljoonalla eurolla. Näytelmäkirjailijat ovat normaalitilanteessakin teatterialan alipalkkattuja, mutta korona-aika on tuonut esiin heidän heikon asemansa teatterikentällä.

Näytelmäkirjailija kirjoittaa näytelmää yleensä pitkän aikaa, mutta pääosan palkkioistaan hän saa tyypillisesti vasta näytelmän esittämisestä saatavista lipputuloista rojaltina, suhteellisen lyhyen ajan sisällä. Nyt menetetyt rojaltikorvaukset liittyvät siis jo tehtyihin töihin, joista ei ole vielä saatu palkkiota. Teattereiden tilanne on tällä hetkellä niin epävarma, että myös tulevia töitä perutaan tai ne siirtyvät vuosien päähän. Jo yksi peruttu näytelmä voi tästä syystä romuttaa kirjailijan toimeentulon hyvin pitkäksi aikaa, ei vain pariksi kuukaudeksi.

Haluammeko, että meillä on tulevaisuudessakin korkeatasoisia kotimaisia näytelmiä teattereiden ohjelmistossa? Selvää on, että Taiteen edistämiskeskuksen koronatuot eivät pysty korvaamaan näytelmäkirjailijoiden tulonmenetyksiä, vaan heille pitää maksaa korvauksia teattereiden saamista koronatuista, millä me myös varmistamme sen, että tulevaisuudessakin suomalaisissa ammattiteattereissa nähdään kotimaisia uutuusnäytelmiä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä, että teattereiden koronatukien maksatuksessa huomioidaan näytelmäkirjailijat ja tekijänoikeudenhaltijat?

Kirjallinen kysymys KK 60/2021 vp

Helsingissä 22.2.2021

Marko Kilpi kok